

Mikkel Bugge

A fundamentumon át

A vaskos étkezőasztal két oldalán ülnek és esznek, amíg még meleg az étel. Rágnak. Nyelnek. Helyi vörösbort isznak. Odakint már sötét van, de a hold gyengén megvilágítja az ablakpárkányon álló üvegtálat. A ház tartozéka. A falakon tájképnymatok lógnak. A házbérlet hat hónapra szól, de meg lehet hosszabbítani. A távolban valahol autóriasztók zaja. A nő arról kezd beszélni, mit érzett akkor, amikor a fiú megharapta a lánytestvére lábát. Még vérzett is. A férfi nem emlékszik rá. Csak az ételét kavargatja, máshol járnak a gondolatai.

– A mosókonyhában történt, valamelyik barátunknál – mondja a nő –, Hadelandban. A sikoly felhallatszott egészen a kanapéig, aztán egy pillanatra csönd lett, és mi folytattuk a beszélgetést, de aztán megint visítást hallottunk, és leszaladtunk hozzájuk. Az ajtó zárva volt. Valaki szerzett valahonnan egy kulcsot. Amikor kinyitottuk az ajtót, mindkét gyerek sikítva elfutott. Szorítókötést tettünk a nagy lábujjára, éjszakákon át velünk aludt. Erre sem emlékszel?

A férfi nem válaszol, sült húst tesz a nő tányérjára. Miközben eléje helyezi a tányért, megpróbál csókot adni az ajkán levő ráncokra, de nem sikerül neki. Megrakja a saját tányérját is. Esznek tovább.

Másnap reggel kint ülnek a kertben, nézik a tájat. Még mindig szokatlan. A körülöttük levő házak, fák, meg a kertész ott a sövénynél, minden új nekik. Nyugdíjasként Bulgáriában élnek, egy olyan országban, amit pár hónappal ezelőtt még alig tudtak volna elhelyezni a térképen. Az itteni levegő jó hatással van rájuk. A nő érzi is, hogy sokkal könnyebben mozog, s a férfi szíve sem rákoncátlankodik annyit.

– Csak ne Spanyolországba vagy Portugáliába! – tiltakozott a nő, amikor az orvos melegebb éghajlatot ajánlott nekik. – Nem akarok semmiféle üdülőhelyen lakni!

Három hete költöztek ide, de még nem találkoztak skandinávval. Először azt hitték, hogy könnyen elboldogulnak egyedül is. Annak ellenére, hogy Bulgária NATO- és EU-tagállam, ez a korábbi keleti blokkhoz tartozó ország velejéig korrump és szörnyen szegény. Csak nagy nehezen találtak maguknak egy házat a város szélén. Az életminőség drasztikus csökkenése a vártnál sokkal jobban megviselte őket. Az áramszolgáltatás akadozott, éjszakára központilag kikapcsolták a gázt, és időnként a vízhiányt is megérezték. Ház mestert, házvezetőt és kertészt alkalmaztak. A nagykövetségen keresztül hozzájutottak egy amerikai orvos telefonszámához. Hasi panaszok, végtagfájdalmak, tüdőbántalmak. Elsőként a nő látogatja meg a doktort, és próbálja követni a tanácsait: *simple procedure* és *Liflexagon*. Még mindig nyár van. Augusztus. Egész nap világos és meleg. A férfi kint ül a várószobában. Hazafelé a vonaton két idős nő szól hozzájuk, nem értik ezt a nyelvet, csak bólogatnak, végül az asszonyok elfordulnak tőlük és egymással beszélgetnek. Egy fiú rágyújt a közelükben.

Csak szegénység van a nagyvárosokon kívül, vagyis igazából mindenütt, kivéve a főváros egy-két kerületét. Cigányok. Drog. Erről beszélgetnek. A két idős nő kimegy a kupéból, és a nő átül a férfi mellé. A haladási iránynak háttal. A lapos lánvidék közelít feléjük, majd távolodik. Nézik az óriási, rozsdás gyárépületeket. A magasba szökő gyárkéményeket. A nő kezét a férfi ölébe teszi, és hirtelen tisztán emlékszik egy sok évvel korábbi autós kirándulásra, akkor is mellette ült, az anyósülésen, a gyerekek hátul, a férfinak hirtelen fékeznie kellett, ő előreleüld, a biztonsági öv a mellcsontjára feszült, és a teste kicsavarodott, feje félig hátrahajolt a gyerekek felé. Hirtelen úgy érezte, hogy nem tudja, kik ők, mintha több éve nem látta volna őket, mint azok a hágai nagynénik vagy a haugesundi barátok, akiknek kis időbe telik, míg az új arcvonások mögött felfedezik azokat a gyerekeket, akikre két nyár távlatából emlékeznek. Továbbra is ez a túra jár az eszében, útban a nyaraló felé, amit még útközben, Hvalerben kölcsönöztek ki, az autóban érezni lehet a túlérett banán illatát, több mint egy éve ez az első szabadságuk, a gyerekek a hátsó ülésen zajognak, élesen süt a nap, látni akarja a tengert, pont a kanyar után van. A vonat megáll egy vasútállomás szétesőben lévő épületénél. Emberek jönnek, hátukon batyu. Jönnek a gazzal benőtt síneken át. A vonat nagy lendülettel indul újra. A hegyek között Szent Ágoston-rendi kolostor romjai.

Az utcákon, a kávézóknak, a boltokban mindenki utálja a cigányokat. Alkalomról alkalomra meglepődnek az utalat mértékén. Képtelenek megérteni. Próbálják, de valahogy nem áll össze a kép. Az udvaron a kertészük tört angolsággal beszél hozzájuk. A török negyed közelében, meséli, egy bevásárlóközpont építkezésének maradványai állnak, a sziklás alap rossznak bizonyult, a munkálatokat korán leállították, csak a váz és a lépcsők maradtak fenn. Ott gyülekeznek. Összeállnak, és megerőszkolják az arra tévedőket. Folytatni akarná, de a házvezető nő kijön a teraszra, és inkább abbahagyja a mesélést.

– Csak oda ne menjenek! – mondja a kertész, és lemegy a pincébe.

Néhány nappal később véletlenül az építkezés környékére tévednek. A magas kerítés mögött ruhák hevernek szerteszét a földön, füst száll fel egy üres olajshordóból, de embereket sehol sem látnak. Megrendelnek Norvégiából egy könyvet, Isabel Fouseca: *Állva temessetek el – Cigányok útja*. Néhány nap alatt elolvassák. A kertészt és a házvezetőnőt most teljes munkaidőben alkalmazták. Éjszakára mindig egyedül vannak otthon.

Egy utazási iroda előtt haladnak el, olcsó utakat kínál Görögországba. Egy héttel később Krétára repülnek. Sokkal melegebb van, mint gondolták. Fekszenek a strandon. Nézik a körülöttük mozgó emberi testeket. Figyelik a megfeszülő, ellazuló izmokat. Könyvet olvasnak. Perrier ásványvizet isznak. Szeretkeznek a hotelszobában. Reggelente sokáig alszanak. Estéknél étteremben vacsoráznak. Az egyik a hegycsúcs tetején áll. A lépcsőket a hegyből vajták ki. A szandáljuk vékony talpán keresztül érzik a puha kőzetet. A férfi követi a nőt. Nézi az Achilles-inait, az erős, izmos lábakat. A nő úgy tesz, mintha élvezné a nyaralást, de nem megy. Arra gondol, hogy régen volt már 63 éves. Nyugodtan eléledgelne 63 évesként. 63 évesen az élet biztató. Még mindig négy év van hátra a nyugdíjig, még mindig egy gépezet részese lehet, fogászati ren-

delő négy orvossal, két technikussal és egy titkárral. Várja a következő beteget. Egyedül van. Pont elég hideg a rendelő ahhoz, hogy még józanul tudjon gondolkodni. Örökösen fáj a gyomra, nem akar elmúlni, állandóan jelen van. Megtisztít egy 6 mm-es fúrót, és arra gondol, vajon mit csinálna másképpen, ha még egyszer újra kezdhethné, hogyan hozhatná rendbe a dolgokat és vehetné rá őt, hogy egymás karjaiban aludjanak el. Szól a rádió. Szívófejet cserél. A tőzsde vészesen zuhan. Odakint esik a hó.

Az étteremben roston sült halat esznek salátával. Erős, testes bort isznak, könnyen a fejükbe száll. Egymásra mosolyognak. Az elkövetkezendő születésnapokról beszélnek. Vacsora után a strandon át mennek vissza a szállodába. Csillagos az ég. Kicsivel maguk előtt mintha összetekert ruhacsomót látnának a homokban. Amikor közelebb érnek, megérik a szagát. Kicsavarodott, rothadó fekete emberi testek, melyeket csak hínár és tengeri alga tart össze. Először csak állnak. A férfi kezét a nő vállára teszi. Nem bírnak megmozdulni. Egy kiálló bokára bámulnak. Aztán sikerül megmozdulniuk, és azt a segélykérő számot hívják, amit még a megérkezésükkor kaptak a telefonszolgáltatótól. Az ügyeletes angolul válaszol, ausztrál akcentussal. Fél órát kell várniuk. Ide-oda járkálnak. Elfordulnak. Egymásra néznek. A hegyek felett fel a holdra. Végre megjön a rendőrség. Lezárják a területet és erősítést kérnek. Negyedóra múlva kihallgatja őket egy rendőr. Azt mondja:

– They think the rafts will hold, but they rarely do, there is nothing more to do here, you can safely return to your hotel, enjoy the rest of your stay.*

A nő néhány nappal később megpillantja ezt a rendőrt egy kávézóban. Civilben van, hevesen beszélget három másik férfival. Megindul feléjük, de amikor már csak néhány méter van közöttük, elkanyarodik, s lemegy a strandra.

Visszarepülnek Bulgáriába. Az ablakból hatalmas hegyvonulatot látnak, a tájat völgyek és folyók szabdalják. Azt hiszik, hogy felismerik azokat a hegycsúcsokat, amelyeket még a földről láttak, de hamar rájönnek, hogy teljesen más táj felett repülnek. A húsgombóc és a saláta meglepően finom, sört is rendelnek hozzá. A reptéren elég sok időbe telik, mire látszólag megbízható taxisofőrt találnak. De amikor a rozzant Trabantban elhagyják a parkolót, már tudják, hogy rosszul választottak. A vezető rossz irányba megy, balra kanyarodik a kereszteződésnél, majd egy meredek úton felfelé el is akad. Félnek. Azt sem tudják, hol vannak. Eldöntik, hogy bent maradnak a kocsiban, de az autó nem jut tovább az emelkedőn. A férfi egy idő után akarata ellenére mégis kiszáll, és mialatt a sofőr gázt ad és ordibál, megolja az autót. Mire végleg sikerül kiszabadulniuk, kiderül, hogy a sofőr választotta út sokkal rövidebb. A hazatérés okozta öröm és az ismeretlen valuta miatt tízszer annyi borralalót adnak, mint amennyit terveztek. Ezt öt nappal a történetek után veszik észre, amikor reggelizni mennek a városba.

Egy kis sétát tesznek a parkban. Télire lezárták a szökőkutat, és csak kevés ember kószál arra. Kis utcai kávézóban papírpohárban kávé vesznek.

* Azt hiszik, hogy a tutajok kitartanak, de ez ritkán van így, itt már nincs mit tenni, visszatérhetnek a szállodájukba, és élvezzék tovább a nyaralást.

Meghal egy rokonuk, távoli unokaöcs, alig ismerik, de nem elég távoli ahhoz, hogy ne kelljen hazautazniuk. A fiuk jön ki értük a repülőtérre. A viszontlátás feszültségekkel teli, nem számítottak arra, hogy találkozni fognak. Már megvették a repülőtéri gyorsvasúti jegyeket, amikor megszólalt a mobiljuk. Hangos a csengője, a sorban mindenki őket figyeli. A nő felveszi.

– Anya, én vagyok az.

– Ó, te vagy az?

...stb., stb....

Eljutnak a parkolóhoz, megölelik a fiút, aki segít bepakolni a csomagokat. Az út elején nem nagyon beszélgetnek. Aztán az apa belekezd a Szófia és a tengerpart között épített négy-sávos autópálya történetébe. Egy portugál vállalat nyerte a versenytárgyalást, de minden többbe került a tervezettnél, ezért 20 euróra emelték az útdíjat. Senkinek sincs arra pénze, hogy az autópályán utazzon, kivéve a korrumpált állami hivatalnokokat, akik hagyták, hogy a terv megvalósulhasson. A fiú azt mondja erre, hogy jellemző. Bólogat, hümmög, aztán sávot vált anélkül, hogy belenézne a tükörbe.

A fiú felajánlja, hogy habár nem túl kényelmes, azért alhatnak nála. A feleségével és a kislányával egy öreg házban laknak, amit már régóta szeretne felújíttatni, de sosem volt rá se elég ideje, se elég pénze. Megvan a maga bája, de sok a hiányossága is. Nincs csatorna a közelben, ha esik az eső, a fundamentumon át beszivárog a víz, és a tetőt is ki kellene cserélni. A fiú elfoglalt, csak kiveszi a csomagokat a kocsiból, és robog tovább. A feleség és a kislány köszönti őket, leülnek a kanapéra. A kandallóban ég a tűz. Teát kapnak és vékony szendvicseket. A feleség sokszor maga sem tudja, hogy mit mond éppen. Részt vesz ugyan a társalgásban, de egypár másodperc alatt elveszti a fonalat. A kislánya már megszokta. Csak csettint egyet az ujjaival, és rászól:

– Mama!

A nő gondolatai visszatérnek. Körbetekint.

– Sajnálom – mondja –, én...

...stb....

Az alagsori vendégszobát kapják meg éjszakára. Barátságatlan és nyirkos. Az olcsó nyári paplanok toll helyett vattával vannak kitömve. A nő lerúgja magáról a paplant, meztelenül fekszik. A férfi néhány óra múlva felébred, vécére kell mennie, felül, úgy tűnik, hogy az ágy kellős közepén, kettejük közt egy törésvonal húzódik. Régi seb maradványa. Több hónapja beforratlan, gennyes a széleken. Egyikük sem beszélt róla. Nem tudták megnevezni a problémát és nem tudták kizárni magukból, inkább beszéltek bármi másról, futballedzésről, vacsorameghívásról, kutatási díjról és lakáshitelről. A nyaraló tetőborításáról és a kutya szívbajáról. Az életük delén jártak, volt mire gondolniuk. De amint elhangzott az a bizonyos dolog, nem akart eltűnni többé, befészkelte magát minden beszélgetésbe, rengeteg helyet foglalt el a házban. Sokszor hallották a gyerekek is, a fiút nem érdekelte, de a lány egyből reagált rá, minden egyes alkalommal belé hasított, amikor előjött, de mivel nem gondoltak arra, hogy a lány észrevett valamit, így nem törődtek vele. Kiabáltak egymással. A hálószobában, a nappaliban. Egyikőjük sírt is. Szép lassan aztán eltűnt az a dolog a veszekedésekből, és bár mindvégig ott szunnyadt valahol a háttérben, más fontos ügyekkel voltak elfoglalva. Sem időt, sem lehetőséget nem adtak maguknak

arra, hogy mélyebbre ássanak. Egyszer-egyszer aztán újra felbukkant egyébként nyugodt és békés beszélgetésekben is, de nem akarták elfogadni, hogy minden széteshet körülöttük, úgy tűnt, mintha minden rendben lenne, békésen szóltak egymáshoz, megfogták egymás kezét, és folyt az életük tovább a szokásos mederben. De itt, a fiú pincéjében újra felbukkant az a dolog. Látja maga előtt a lányát, amikor még kicsi volt. Az alsó ágyon fekszik, az öccse pedig a felsőn, az alig kitárt ajtó mellett gyenge fény suhan be a szobába, ha a férfi nem tesz valamit, akkor a lány elkezd sírni, hiszen már ébren van és felkőnyököl a párnán, néz rá, ő meg az ajtóban áll, és tudja jól, hogy csak négy lépés távolságra van a kislánytól, de csak jó éjszakát kíván az orra alatt, aztán becsukja az ajtót. Felkel, lelép a padlóra, itt, a fia házában alagsorában, és kimegy a vécére.

Szögletes az új templom kőből faragott oltára, a szószéke túldíszített. Az első sorban ülnek. Kívülállónak érzik magukat, forgolódnak, nézelődnek, de a családon kívül senkit nem látnak, a templom szinte teljesen üres. A lelkész Máté evangéliumából idéz. Énekelnek. A koporsónak támasztott terebélyes, súlyos koszorúk szinte bármely pillanatban feldönthetnék a koporsót, s az unokaöcs hullája a lábuk elé zuhanna. Valaki sír. Tovább énekelnek. A sírhely felé összekapaszzkodnak. Eső és agyagos föld.

Eldöntik, hogy autót bérelnek, és Olaszországon, az Alpokon keresztül utaznak haza. A hegyoldalban fut alattuk az út. Bekapcsolják a rádiót, francia és olasz csatornák is foghatók. Még 1958-ban egy évet Aix-en-Provence-ban töltöttek. Éveken át azt hitték, hogy még mindig értik a franciát, de amikor harminc évvel később Cannes-ba látogattak, tapasztalhatták, hogy nem találják a szavakat. Azt gondolták, ez csak olyan átmeneti állapot. Hogy a nyelv olyan, mint a biciklizés, de nem. Mielőtt végképp kikapcsolnák a rádiót, egy olasz csatornára váltanak. Vezetés közben visszatérnek az emlékek. A férfi a halott unokaöccséről beszél. Egy tvedestrandi nyárról. Egy játékról, ami később nem is játék volt már. A fiú az unokaöcs torkának szorítja a térdét, aki így nem kap levegőt, mellettük két krokettütő hever a fűvön félredobva, az apa a kisház mögül jön éppen, látja a fiúkat, de nem tesz semmit, hagyja, hogy tépjék egymás haját, a fiú nagyobb, és biztosan ül az unokaöcs mellkasán, egy ütés a halántékra, ezt már le kellene állítani, az ütések tovább folytatódnak, az unokaöcs nem mozdul, az apa odamegy, kiabál valamit, a fiú felnéz, villog a szeme, már régen észrevette, hogy az apja mindent látott és megállíthatta volna. Autóba ülnek, irány a kórház. Agyrázkódás. Húszszázalékos halláskárosodás a bal oldali fülre. Egy folyón kelnek át, majd folytatják útjukat fel a hegyekbe. Elered az eső. Bekapcsolja az ablaktörlőt és visszavált.

Későn érkeznek meg a kis, völgy menti faluba, időbe telik, mire megtalálják a szállodájukat. Elég nehéz eldönteni, hogy pontosan mekkora a település vagy hogyan is néz ki, mert a házakban nem ég a villany. Amikor bejelentkeznek a szobájukba, megtudják, hogy a környék összes étkezőhelye zárva van, de a szálloda éttermében vacsorázhatnak. Rajtuk kívül nincs más vendég. A portás összeszámolja a napi bevételt és bezárja a recepciót, de ők még ülve maradnak. Havazik. Kiürítik a poharukat, felállnak, elindulnak a szobájuk felé, de meggondolják magukat és tesznek egy kis esti sétát. Az utóbbi néhány órában lezuhant a hőmérséklet. Ropog a hó a cipőtalpak alatt. Lemennek a lépcsőn,

belesüppednek a hóba, emelgetik a lábukat, fogják egymás kezét, hirtelen fény gyúl ki előttük. Úgy tűnik, mintha zseblámpával világítana valaki. Többször is rákiáltanak, de senki sem válaszol. Megszorítják egymás kezét. Megfordulnak. Visszamennek. A lábuk pont illik a lábnyomokba. Leporolják magukról a havat és bemennek a melegbe. Fent a szobában összebújnak a lepedő alatt. Suttogva beszélnek. A nő a férfi combját simogatja. Egyre feljebb csúsztatja a kezét, az ujjhegyein érzi a férfi izmait.

A határátkelő 246 méterrel a tengerszint felett fekszik. Örök már nincsenek, csak a tornyok és a drótkerítés maradványai állnak. Másnap már a városban vannak. Először érzi azt, hogy hazaérkeztek. Kipakolnak. A nő, amint leül a pamlagra, fájdalmat érez az izmaiban, olyat, mint azelőtt soha. A teste merev. Délután szundítanak egyet, de éjjel fél kettőkor a nő arra ébred, hogy elfelejtette beállítani az ébresztőórát. Odakint már sötét van. Valahol technozenét hallgatnak. Nem képes visszaaludni. A férfi háttal fekszik neki. Nincs semmi étel otthon. Egyedül nem mer kimenni a házból. Visszafekszik az ágyba.

A férfi hirtelen ébred, és amint megfordulna, a könyöke a nő nyakát érinti. Hideg. A férfi megdermedve fekszik egy befeszített mozdulatsor közben. Amíg nem mozdul, addig még mindig együtt vannak, a szobában nyirkos a levegő, ők mindig együtt voltak, a tapéta elvált a faltól, ők mindig együtt lesznek, a hasadás tágul és új tapétaréteg látható, amíg meg nem mozdul, mögötte egy másik réteg, addig folytathatják, nyirkos a ház, és folytathatják, a tapétarétegek, a bőre, amíg csak lehet, hányingert érez, érzi a nőt, összeomlik.

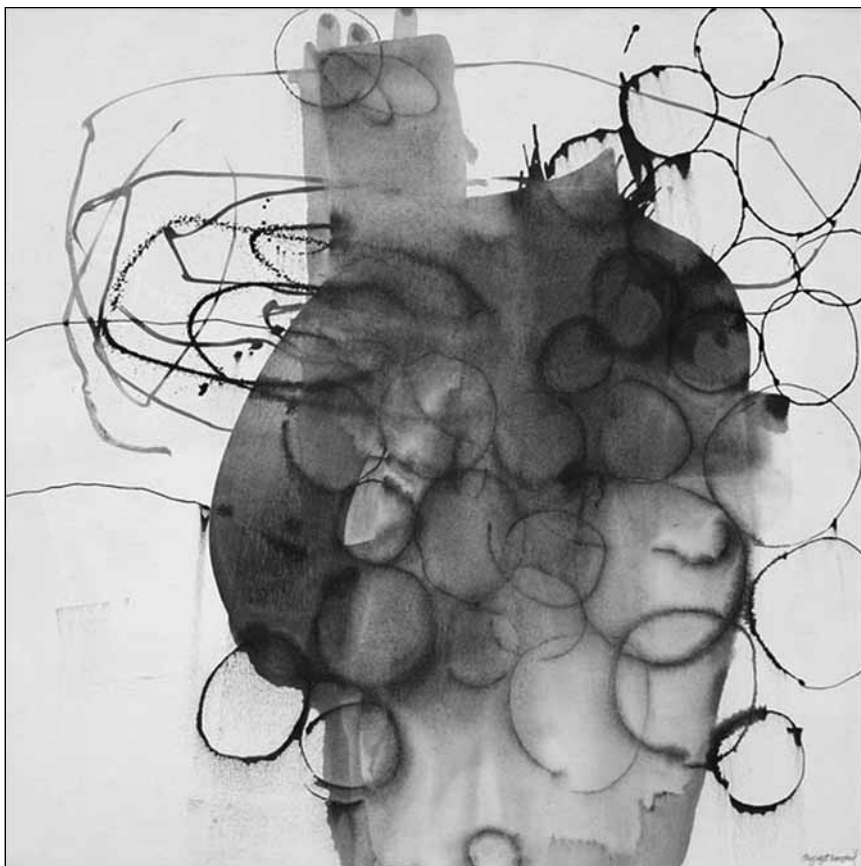
A fürdőszobában talál törülközőt és egy kis edényt. Beviszi a hálószobába. Letérdel az ágy elé. Óvatosan félrehúzza a paplant. A nő teste oldalára billen, elejti a vízzel teli tálat, feláll. A nő táskájában megtalálja az amerikai orvos telefonszámát. Előveszi a telefont és beüti az első hét számot, de aztán félredobja a mobilt, kimegy a hálószobából, átmegy a nappalin és az előszobán, kinyitja a bejárati ajtót. Kora hajnal van, csak egy-két munkással találkozik az utcán. Néhány háztömbbel odébb zenét hall. Először azt hiszi, hogy játszik valaki, de ahogy közelít, rájön, hogy gépzene. A kerítésen sok apró lyuk tátong, időbe telik, mire elég nagy rést talál. Lehajol és átmászik rajta. A földön üvegek, ruhák és ételmaradékok. Néhány ágat félre kell hajtania, hogy tovább tudjon haladni, és addig nem is veszi észre őket, amíg közéjük nem kerül. Tízen, tizenketten ülnek egy rozsdás olajshordó körül. Amint meglátják, abbamarad a beszélgetés, a zenét is kikapcsolják. Meglátja a szipuszacskókat, néhányan az arcukhoz szorítják, már látta így a cigányokat az utcán. Egy mezítlábas kisfiú eléje áll és valamit kiabál. Rámutat és sikít. A gyerek fogai szuvasok, a szája rossz bortól bűzlik. De a férfi nem mozdul. Csak áll. Egy idő után a fiú körbejárja, majd leül, és ismét bekapcsolja a zenét.

A férfi az olajshordókon felmászik a félkész bevásárlóközpont második emeletére. Az épület pereméről belátja az egész várost, leül, a magasból lelógatja a lábát. A főút megtöri a régi török városnegyed alacsony házainak sorát, azon túl a végtelen, szürke lakótelep.

A rendőrség délután találja meg, alszik a fűben. Négy letartóztatott cigánnyal együtt visszaviszik a házba. A nagykövetségről vár rá valaki. Az orvos már megállapította a halál okát, szívinfarktust.

A koporsóval együtt repül haza Norvégiába. Néhány nappal később el is temeti a nőt. Csak ül a nappaliban és bámul kifelé a hatalmas ablakokon, a kertben a szomszéd kutyája éppen a komposztban turkál. Lejjebb, az út mentén már lebontották az ötvenes évekbeli tanyákat, és egy hatalmas, sáros lyuk tátong utánuk. A táblán élénk színű családi házak tervei állnak, az ablakokban fejek. Tovább sétál lefelé az úton, buszra száll, véletlenszerűen kiválasztott helyen száll le, itt még sose járt, ácsorog. Eljár a nő sírjához, aztán más temetőbe is, de egy idő után már csak parkokba megy. Felismer egy padon ülő embert. Pár nappal később újra látja. Erős fájdalmai vannak a mellében. A fiú elintézi a legfontosabbakat. A házat kiadják, és a férfi beköltözik egy öregotthonba. Április első hetében szinte az összes költöző madár átrepül a városon. Tavasz van. Vasárnap a fiúnál ebédel. A feleség csak ül és néz ki az ablakon. Nem szól egy szót sem. A lányuk már felnőtt. Hamarosan elköltözik. Munkát talált. Folyamatosan jár a szája, de a férfi egy szót sem ért belőle. Ránéz a menyére. Megpróbálja elkapni a tekintetét. Pirospozsgás az arca.

A feleségére gondol, de a halott test minden emléket eltakar. Már az első találkozásuk előtt veszekedtek. Telefonon, valami apróságon, egy számla

INGRID ANDENÆS TRONSTAD ALKOTÁSA

miatt. ABC-ben dolgozott. Amikor a férfi betért a boltba, bolondnak és zavartnak érezte magát, és amikor megpróbált a nővel beszélni, még lehetetlenebbé vált minden, inkább hazament. Az idősoththonban fekszik az ágyon, próbálja felidézni a nőt, de már az összes emlékében halott. Hideg van. Óvatosan lehúzza a cipzárt, a nadrágjába csúsztatja a kezét. Nem képes másra gondolni, csak a nő groteszk képére, a zavaros mosolyára, a feldagadt arcára és a rohadó testére. A férfi egyre erősebben szorítja a félkemény testrészt, belebámul a halott arcba. A nő arca felhasad. A férfi tudja, hogy nem képes élvezni. De mégis folytatja. Száraz a bőr. A plafont nézi. A nő teste a felismerhetetlenségig szétmállik.

Később megvacsorázik. Egy ápolónő jön be hozzá. Huszonkettő vagy huszonhárom éves lehet, mosolyog, és megkérdezi, hogy van. A férfi egy történetbe kezd, elfelejti a csattanót, kezdi előlről. De a lánynak nagyon sok a dolga, már el is tűnt az ajtó mögött.

Csak nyugalomban lenni és mélyeket lélegezni, érezni az ablakon át beszűrődő gyenge fényt. A rádióból beszélgetés hallatszik. Kora hajnal van.

Amikor felébred, már egy kórházban találja magát.

Néhány héttel később mentőautóval viszik haza. Az agyvérzés megroncsolta a motorikus és a beszédért felelős idegpályák nagy részét. Járnai már nem tud, csak fekszik az ágyban. Behúzott függönyök, leeresztett redőnyök. A menü főtt tojás, pépes banán és meleg tej. Meglátogatja a fia. A felesége a Dikemark elmeógyógyintézetben fekszik. Úgy beszél róla, mint még azelőtt soha. Sír. Aznap este megy a lányáért a repülőtérre. Guatemalában volt kilenc hónapig.

– Annyit tudok, hogy egy kisbabával jön haza – mondja.

Forró Tamás fordítása

Mikkel Bugge 1978-ban született. Irodalom és filozófia szakon végzett az Oslói Egyetemen. Első könyve, az *Yttersider/ Kűlsóségek* című novelláskötete 2007-ben jelent meg a Forlaget Oktober-nél. A rá következő években két regénye látott napvilágot. A *Gå under jorda (Menj a föld alá)* 2010-ben és a *Havmannprisen (Dokkmunkás-díj)* 2011-ben. A kiválasztott novella az első kötetéből való.